

КОНТУРНЫЯ КАРТЫ

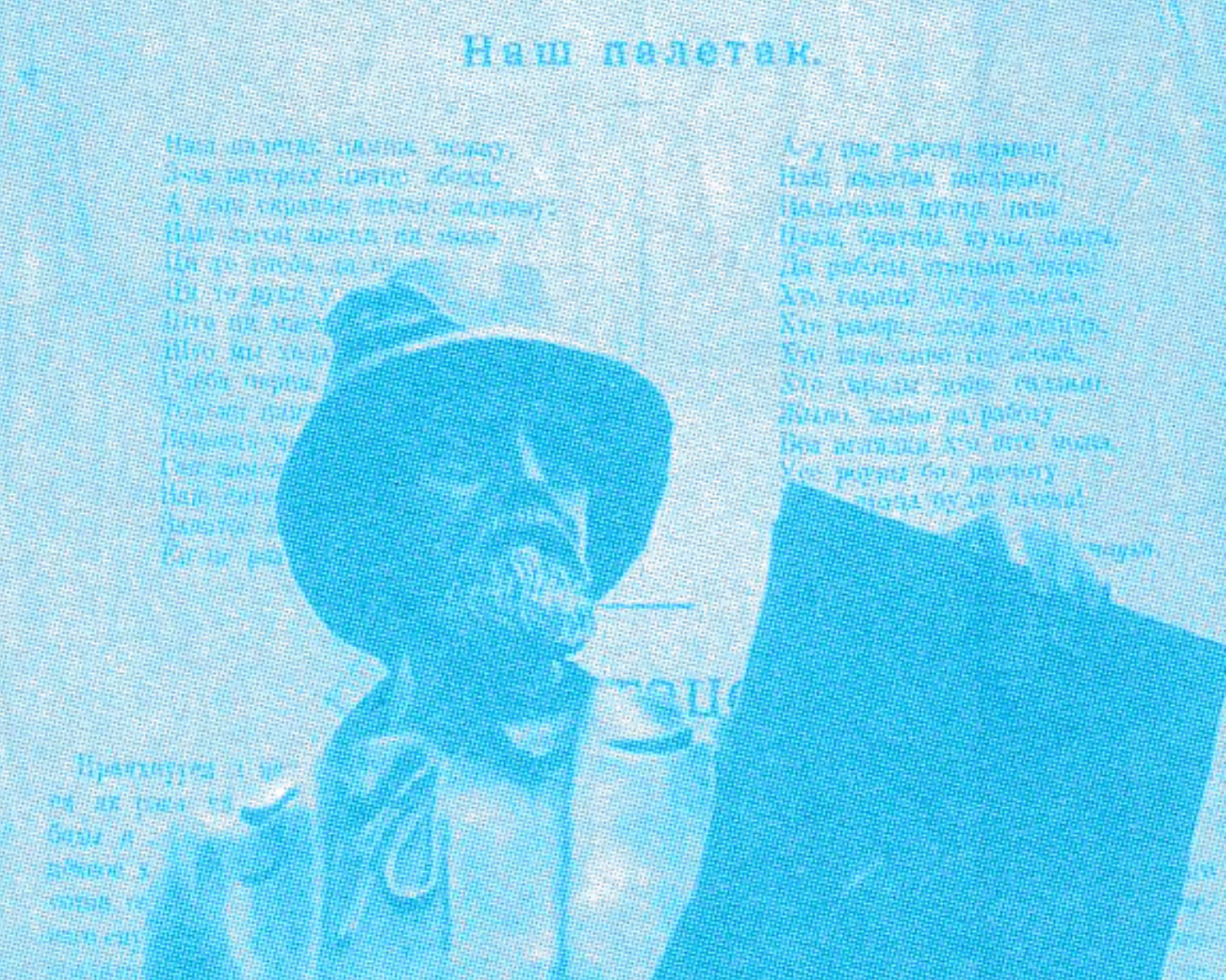
9

Клас

ГІСТОРЫЯ БЕЛАРУСІ

канец XVIII – пачатак XX ст.

Рэкамендавана Навукова-метадычнай установай
„Нацыянальны інстытут адукацыі“
Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь

МІНСК
„БЕЛКАРТАГРАФІЯ“
2016

Правілы работы з контурнымі картамі

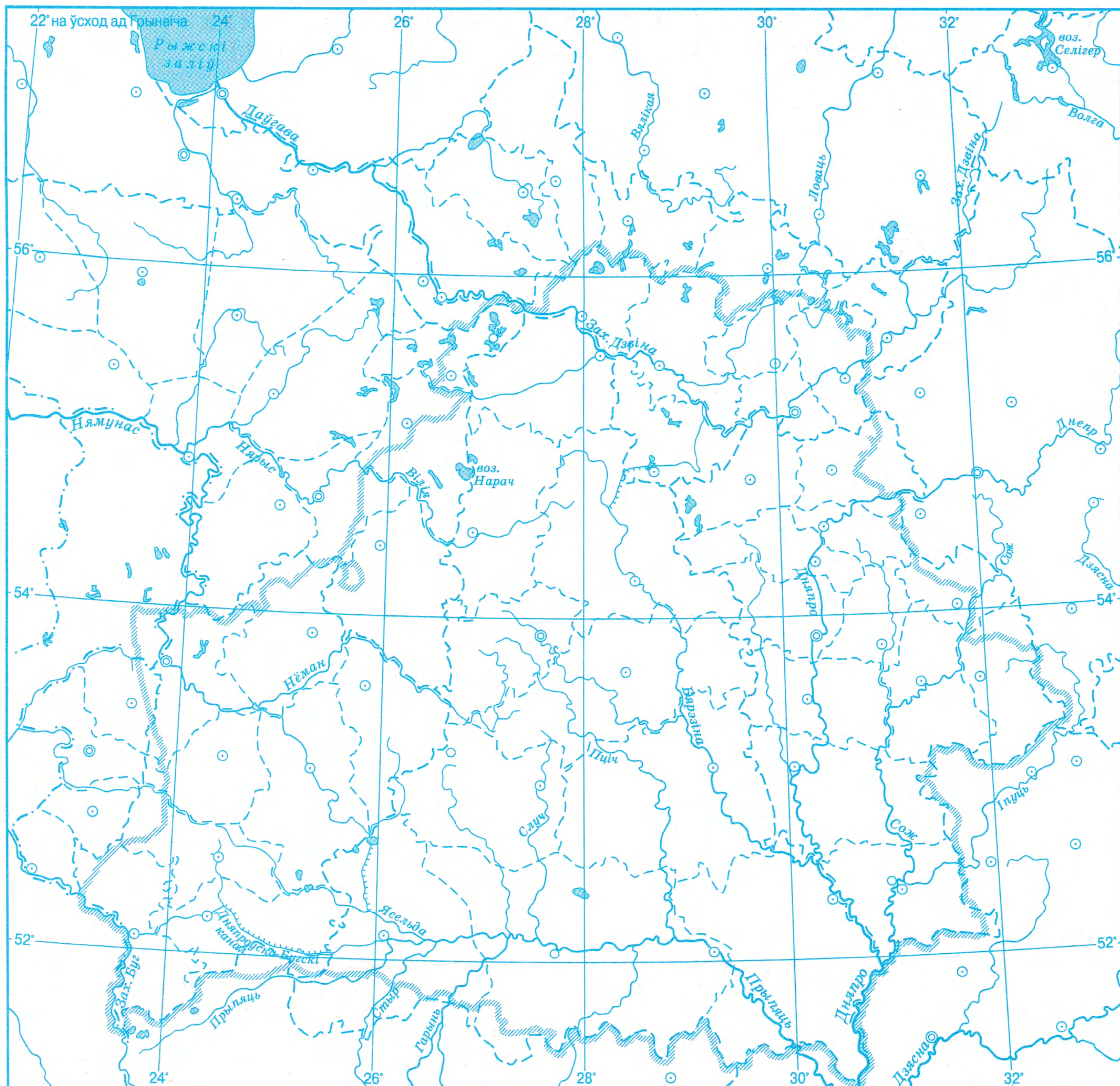
1. Прачытайце адпаведны параграф падручніка і знайдзіце ў атласе „Гісторыя Беларусі канец XVIII – пачатак XX ст.“ (Белкартаграфія, Мінск, 2016) неабходныя карты, азнаёмцеся з умоўнымі абазначэннямі, схемамі, малюнкамі і дадатковым тэкстам.
2. Прачытайце заданне і вызначце парадак яго выканання.
3. Пазнаёмцеся з умоўнымі абазначэннямі, якія сустракаюцца на контурных картах. Калі неабходна, падбярыце свае ўмоўныя знакі для выканання задання і пазначце іх побач з заданнем.
4. Пры нанясенні аб’ектаў на карту прытрымлівайцеся дакладнасці іх месцазнаходжання з дапамогай арыентацыі па берагавой лініі мора, азёр, па рэках, па межах дзяржаў.
5. Надпісы на карце выконвайце спачатку простым алоўкам, а пасля праверкі – каляровымі алоўкамі, або ручкай. Пры запаўненні карты трэба ўлічваць, каб надпісы і ўмоўныя знакі не перашкаджалі адзін аднаму. Асобныя тэрыторыі замалёўвайце роўным, няяркім колерам, а межы абазначайце яркімі, выразнымі лініямі.
6. Заданні-пытанні выконваюцца непасрэдна пад заданнем на адведзеных для гэтага лініях.

Умоўныя абазначэнні

	Межы дзяржаў
	Межы губерняў Расійскай імперыі
	Межы паветаў Расійскай імперыі
	Межы іншых тэрыторый
	Сучасная граніца Рэспублікі Беларусь
	Сталіцы дзяржаў
	Цэнтры губерняў Расійскай імперыі
	Цэнтры паветаў Расійскай імперыі
	Іншыя населеныя пункты

АДМІНІСТРАЦЫЙНА-ТЭРЫТАРЫЯЛЬНЫ ПАДЗЕЛ БЕЛАРУСІ ў пачатку XIX ст.

Маштаб 1:4 000 000

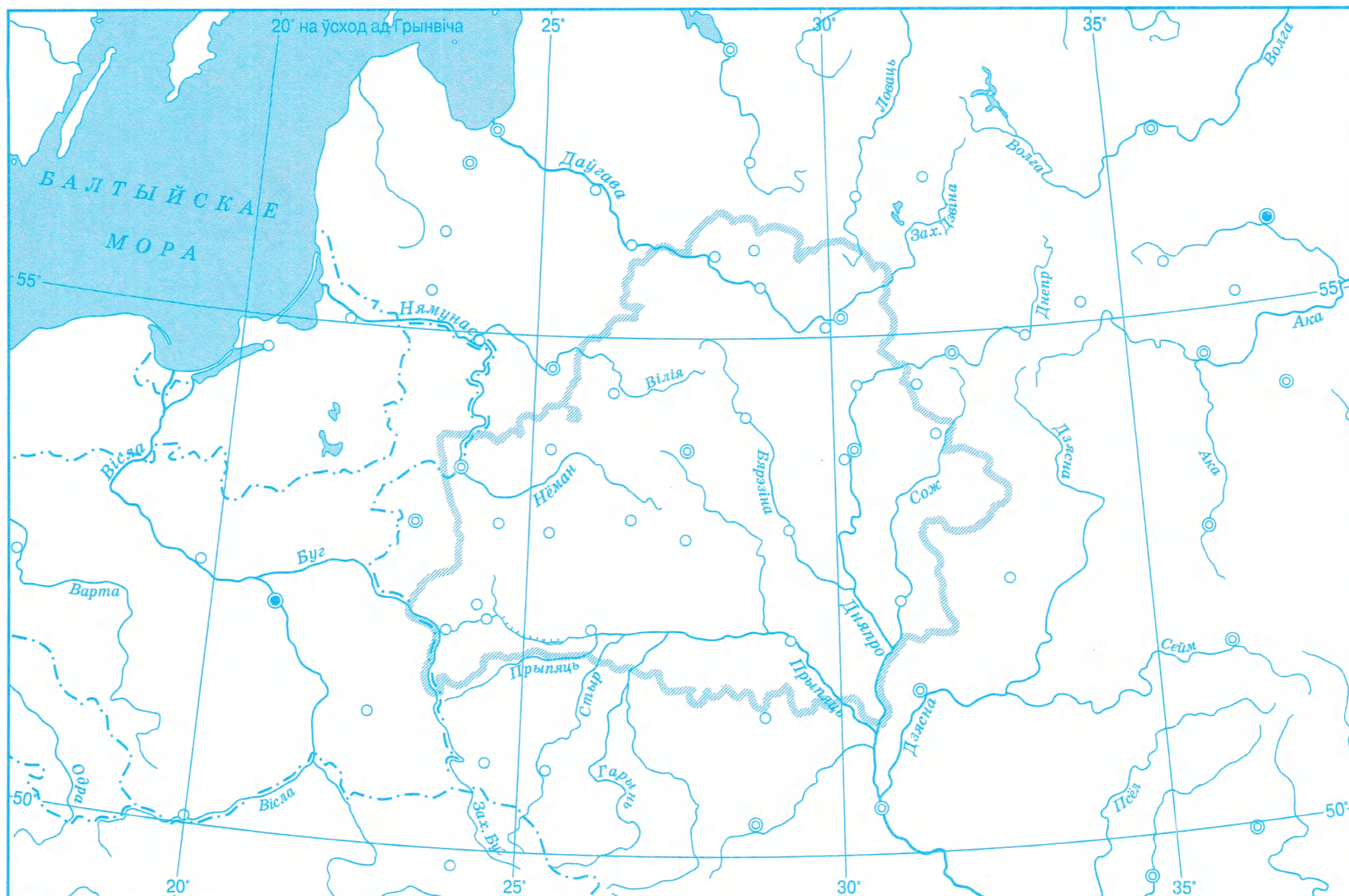
Адзначце і падпішыце:

1. Чырвонай рысай – межы Рэчы Паспалітай да яе падзелаў.
2. Аранжавай рысай – заходнюю мяжу тэрыторый, якія адышлі да Расійскай імперыі ў выніку трох падзелаў Рэчы Паспалітай.
3. Жоўтым колерам – тэрыторыю, якая адышла да Расійскай імперыі паводле Тэльзіцкага міру 1807 г.

4. Чырвонымі кружкамі – цэнтры губерняў; карычневымі літарамі – іх назвы.
5. Рысамі – губерні, якія ўваходзілі ў склад ваенных губернатарстваў: а) Беларускага – зялёнай; б) Віленскага – блакітнай; в) Кіеўскага – жоўтай.
6. Назвы губерняў, у межы якіх уваходзілі беларускія землі ў пачатку XIX ст.

**НАШЭСЦЕ НАПАЛЕОНАЎСКАЙ АРМІІ НА РАСІЮ (чэрвень–кастрычнік 1812 г.).
ВЫГНАННЕ НАПАЛЕОНАЎСКАЙ АРМІІ З РАСІІ (кастрычнік–снежань 1812 г.)**

Маштаб 1:8 000 000

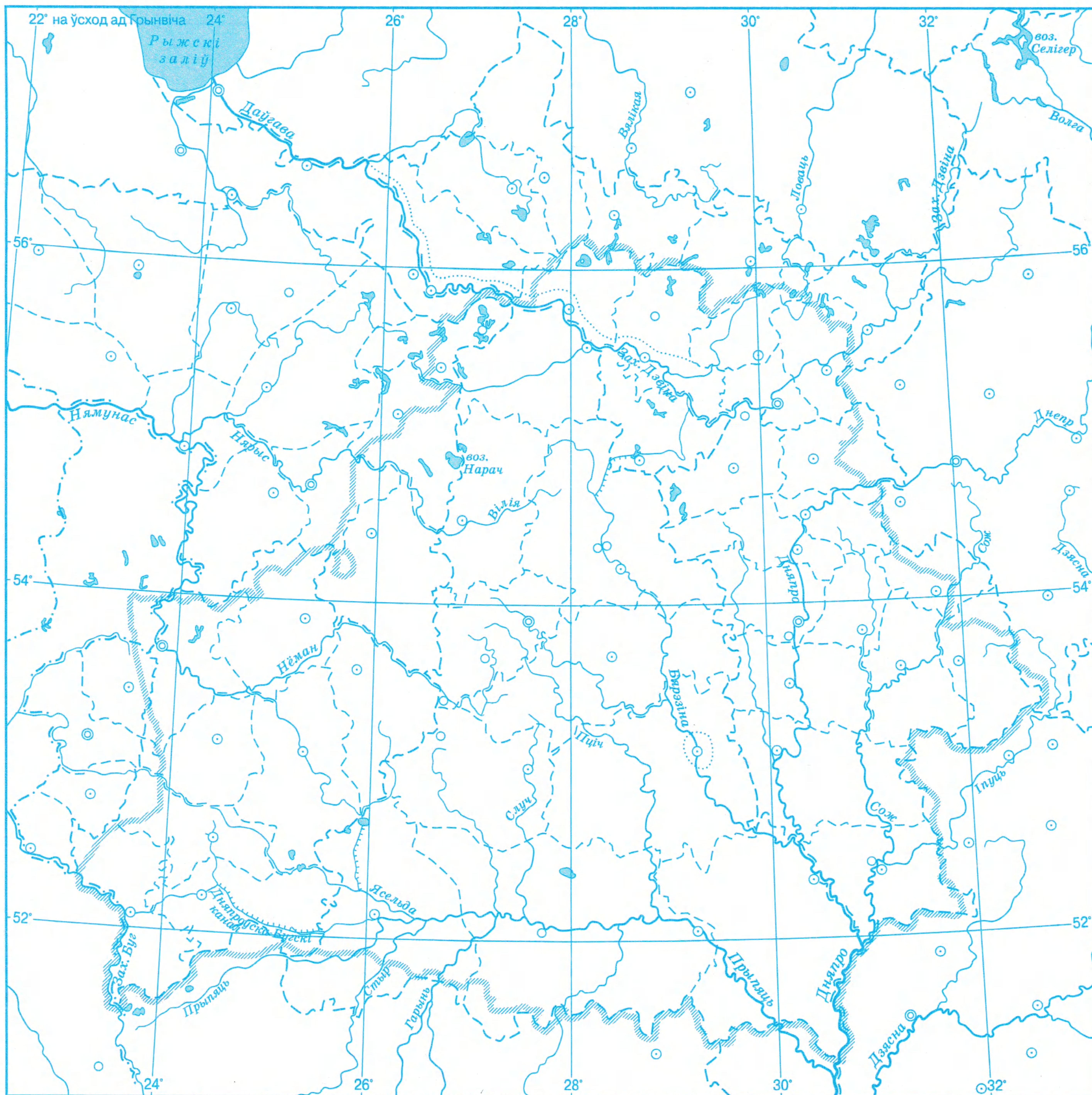
Адзначце і падпішыце:

1. Заштрыхаванымі аваламі – месцы разгортвання армій на пачатак вайны: а) расійскай – чырвонымі; б) напалеонаўскай – сінімі.
2. Назвы расійскіх армій, якія знаходзіліся на тэрыторыі Беларусі ў чэрвені 1812 г.
3. Чорным трохвугольнікам – умацаваныя лагеры расійскіх войскаў.
4. Чорнай чатырохвугольнай зоркай або ромбікам – расійскія крэпасці ў 1812 г.
5. Населеныя пункты Беларусі, праз якія адступалі летам 1812 г. расійскія арміі.

6. Скрыжаванымі мячамі – месцы асноўных бітваў на тэрыторыі Беларусі з перамогай: а) расійскіх войскаў – чырвоным; б) напалеонаўскіх войскаў – сінім.
7. Зялёным сцягам з датай – месца злучэння 1-й і 2-й Заходніх расійскіх армій.
8. Заштрыхаванымі аваламі – месцы сканцэнтравання войскаў у кастрычніку 1812 г.: а) расійскіх – аранжавымі; б) напалеонаўскіх – блакітнымі.
9. Белым сцяжком з датай – месца, дзе Напалеон пакінуў армію і паехаў у Парыж.

ПАДЗЕІ ВАЙНЫ 1812 г. НА БЕЛАРУСКІХ ЗЕМЛЯХ

Маштаб 1:4 000 000

Адзначце і падпішыце:

1. Зялёнай тоўстай рысай – мяжу Вялікага Княства Літоўскага, якое падпарадкоўвалася Камісіі часовага кіравання ў 1812 г.
2. Чырвонай рысай – цэнтры дэпартаменту, якія падпарадкоўваліся Камісіі часовага кіравання ВКЛ.
3. Блакітнай рысай – межы зоны кантролю французскіх войскаў летам 1812 г.
4. Карычневым колерам – тэрыторыі беларускіх губерняў, якія ў 1812 г. кантралявалі расійскія войскі.

5. У рамцы – назву горада, у якім было абвешчана стварэнне Камісіі часовага кіравання (Часовага ўрада) ВКЛ.

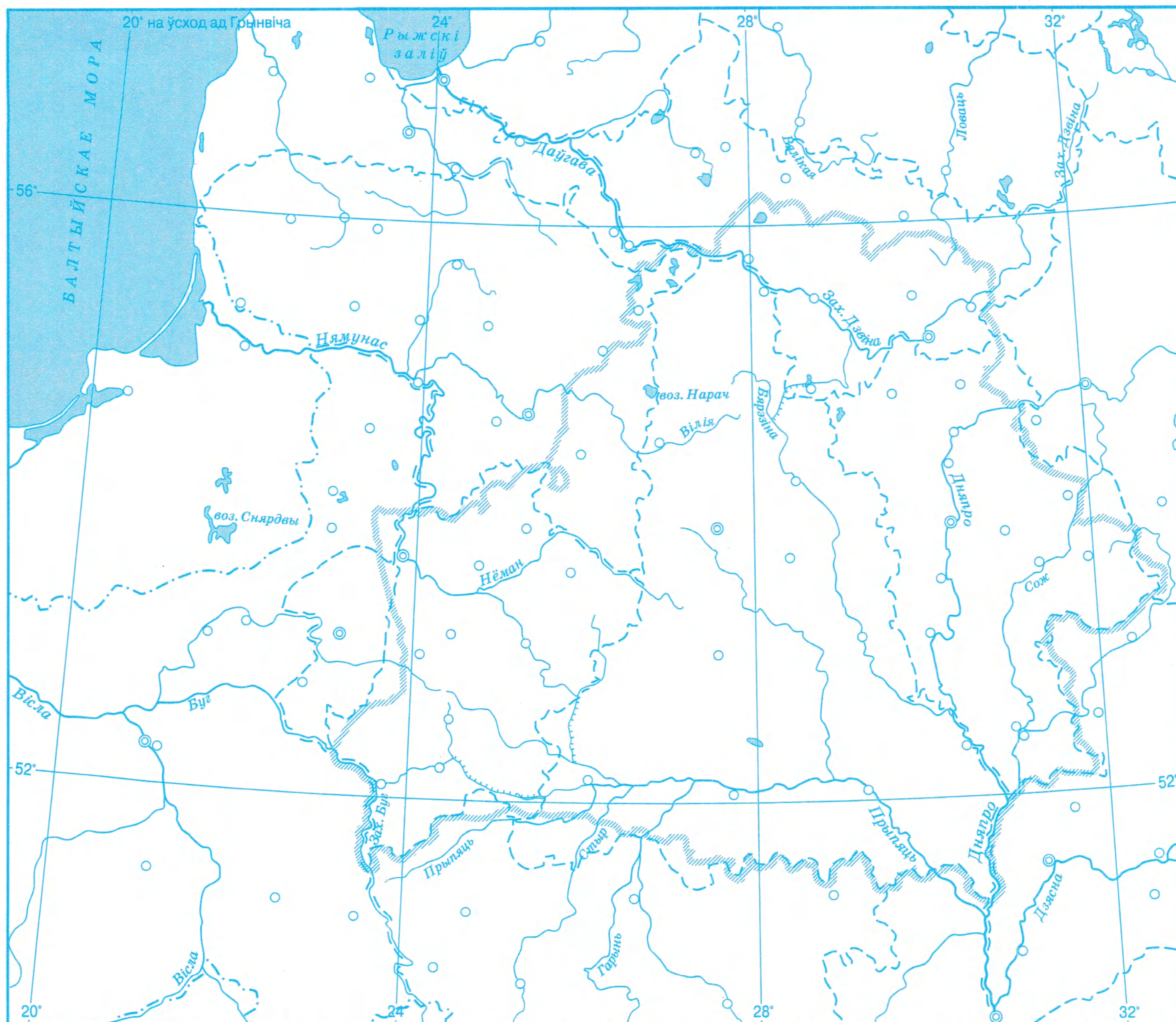
6. Гарады Беларусі, дзе ў 1812 г. фарміраваліся вайсковыя адзінкі ВКЛ.

Адкажыце на пытанне:

Хто з былых дзяржаўных дзеячаў Вялікага Княства Літоўскага ўзначаліў Камісію часовага кіравання ВКЛ у 1812 г.?

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНЫ РУХ у 20–50-я гады XIX ст. ПАЎСТАННЕ 1830–1831 гг. НА ТЭРЫТОРЫІ БЕЛАРУСІ

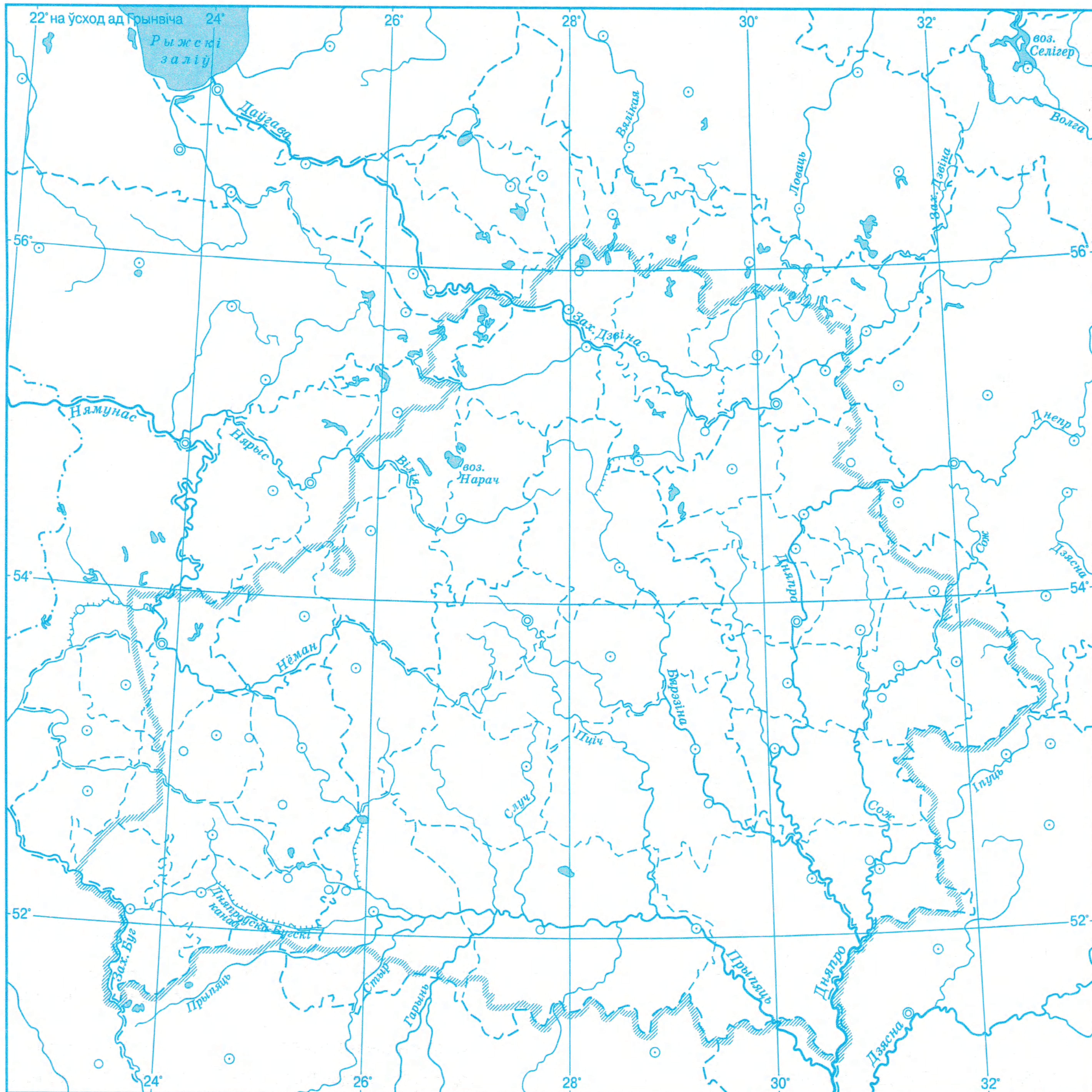

Маштаб 1:5 000 000

Адзначце і падпішыце:

1. Жоўтай чатырохвугольнай зоркай або ромбам – месцы дзеяння тайных таварыстваў.
2. Каронай з мячамі – месцы выступленняў:
а) „ваенных сяброў“ – чорнай; б) „Таварыства аб’яднаных славян“ – сіняй.
3. Чорнай рамкай з чырвонымі літарамі – месца і дату пачатку паўстання 1830–1831 гг.
4. Белым сцяжком – месца знаходжання Часовага паўстанцкага ўрада.
5. Чырвонымі кружкамі – цэнтры паўстання на тэрыторыі беларускіх губерняў.
6. Месцы асноўных баёў з перамогай: а) паўстанцаў – чырвоным; б) урадавых войскаў – фіялетавым.
7. Кружком з ромбам – горад на тэрыторыі Беларусі, у якім дзекабрысты рыхтавалі паўстанне.
8. Датай – горад, у якім адбыўся царкоўны сабор, што абвясціў пра далучэнне ўніяцкай царквы да праваслаўнай.

Маштаб 1:4 000 000

Адзначце і падпішыце:

- Населеныя пункты, у якіх былі заснаваны:
а) першыя фабрыкі – жоўтым квадрацікам; б) цукровыя прадпрыемствы – чырвоным трохвугольнікам; в) асноўныя кірмашы – зялёнай зорччай.
- Чырвонай стрэлкай – шляхі вывазу тавараў. Над стрэлкай – назвы асноўных тавараў, якія вывозіліся з беларускіх губерняў у першай палове XIX ст.
- Блакітнай стрэлкай – шляхі ўвозу тавараў. Над стрэлкай – назвы асноўных тавараў, якія ўвозіліся ў беларускія губерні ў першай палове XIX ст.
- Карычневым колерам – тэрыторыі Расійскай імперыі, дзе прыгоннае права было адменена ў пачатку XIX ст.

Адкажыце на пытанні, выканайце заданні:

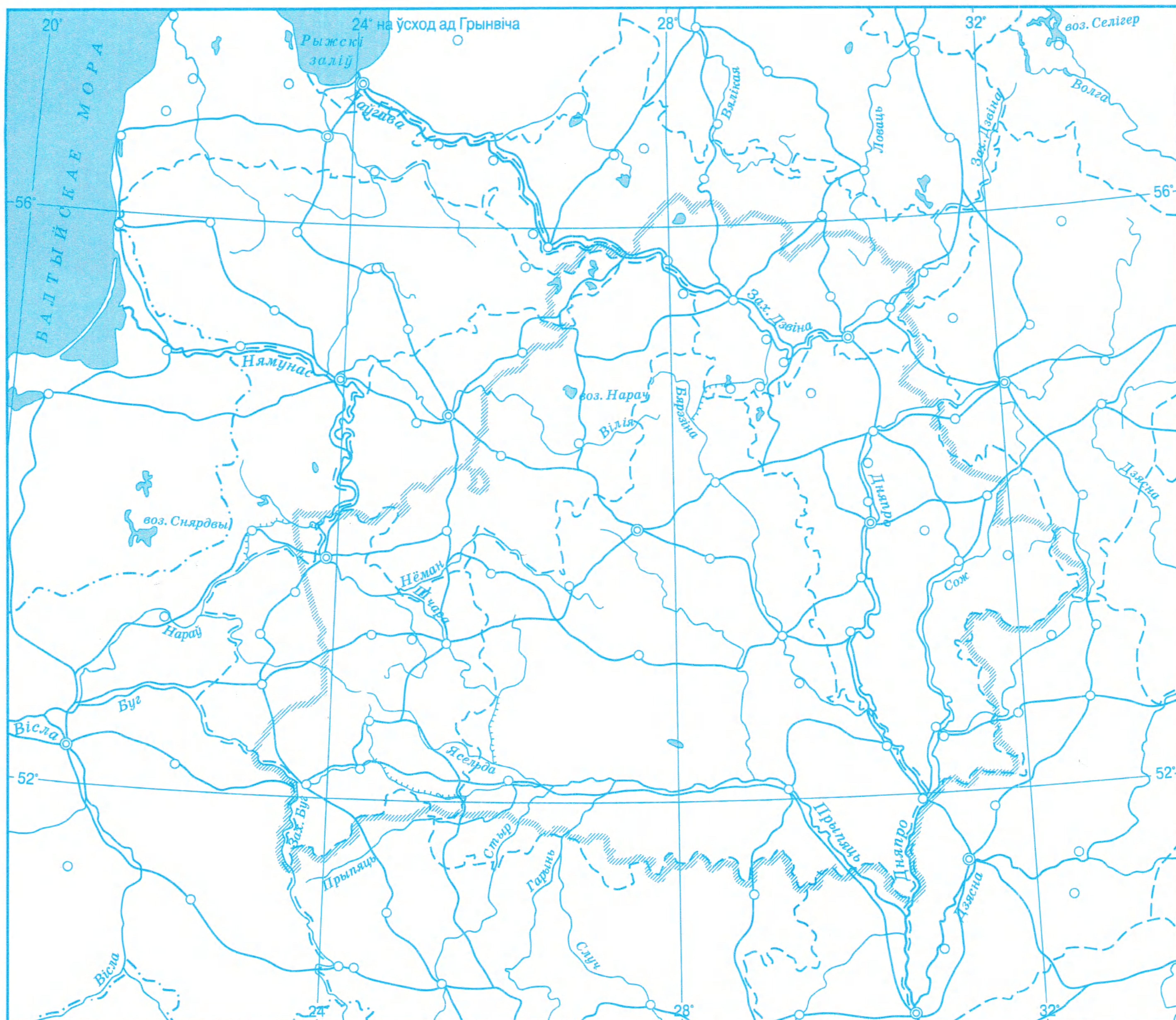
- У якіх беларускіх губернях надзелы дзяржаўных сялян у выніку рэформы П. Д. Кісялёва былі павялічаны больш за ўсё? _____

Заштрыхуйце іх прамымі рысамі.

- У якіх беларускіх губернях адбылося найменшае змяншэнне павіннасцей дзяржаўных сялян у выніку рэформы П. Д. Кісялёва? _____

Заштрыхуйце іх косымі рысамі.

Маштаб 1:5 000 000

Адзначце і падпішыце:

- Лічбамі – суднаходныя каналы: а) Дняпроўска-Бугскі – 1; б) Агінскі – 2; в) Аўгустоўскі – 3; г) Бярэзінскую водную сістэму – 4.
- Якарам у кружочку – марскія парты, якія выкарыстоўваліся для знешняга гандлю.
- Чорным знакам „вагі“ – мытні.
- Якарам – буйнейшыя рачныя прыстані ў беларускіх губернях.
- Сіняй рысай – суднаходныя ўчасткі рэк.
- Жоўтым кружочкам – буйныя транспартныя вузлы.
- Першыя буйнейшыя шашы, якія былі пабудаваны ў Беларусі.

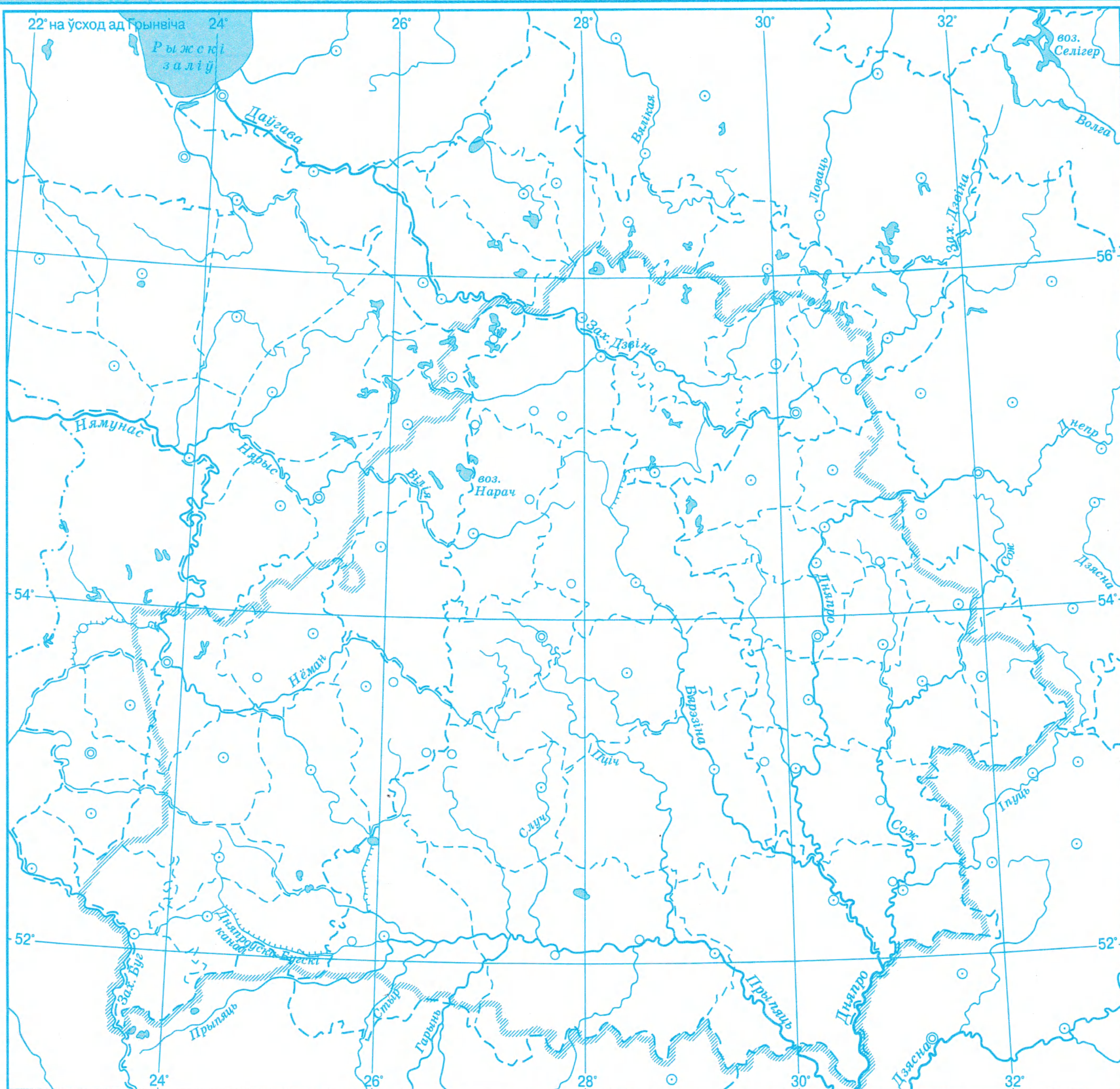
Адкажыце на пытанні, выканайце заданні:

- На якой рэчцы Беларусі і калі з'явіўся першы параход? _____
Пазначце яе назву чырвонай рысай.
- Па якіх рэках ажыццяўляўся гандаль з губернямі:
а) украінскімі? _____
_____
- б) прыбалтыйскімі? _____
_____

Пазначце іх назвы на карце зялёным колерам.

АДУКАЦЫЯ, МАСТАЦТВА І АРХІТЭКТУРА БЕЛАРУСІ ў першай палове XIX ст.

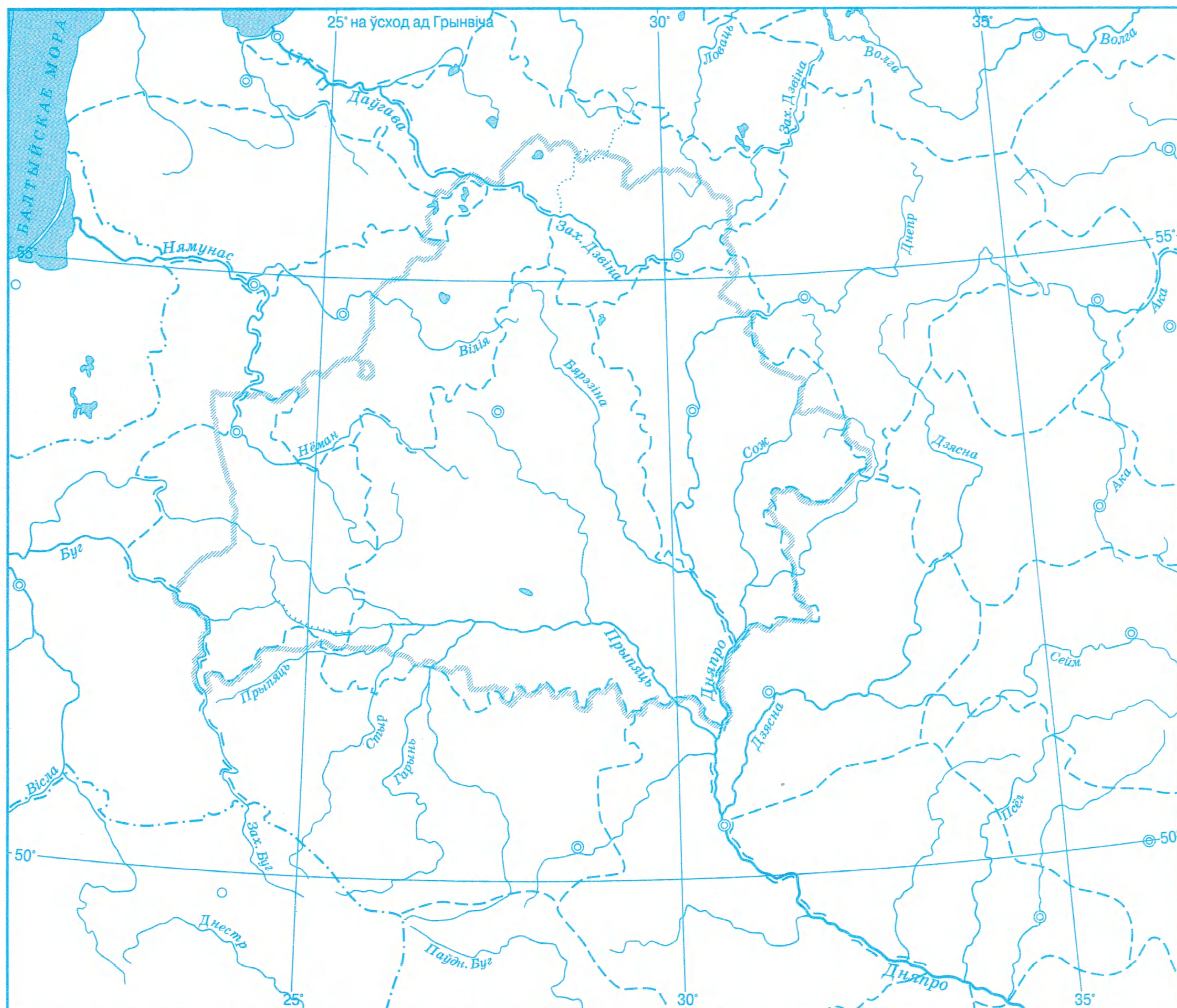

Маштаб 1:4 000 000

Адзначце і падпішыце:

1. Карычневай рысай – межы Беларускай навучальнай акругі ў 1829–1850 гг.
2. Прамавугольнікамі – цэнтры навучальных акруг:
а) Віленскай – чырвоным; б) Беларускай (з 1829 па 1836 гг.) – жоўтым.
3. Чырвоным ромбікам – гарады, у якіх дзейнічалі вышэйшыя навучальныя ўстановы.
4. Жоўтым трохвугольнікам – гарады, у якіх дзейнічалі езуцкія калегіумы.
5. Сінім крыжам – гарады, у якіх былі адчынены кадэцкія карпусы.
6. Зялёным квадрацікам – горад, дзе быў створаны музей старажытнасцей.
7. Чырвоным пэндзлем – гарады, у якіх існавалі мастацкія школы.
8. Чорнымі кружочкамі – гарады Беларусі, у якіх былі пабудаваны крэпасці – помнікі ваеннага доўлства.

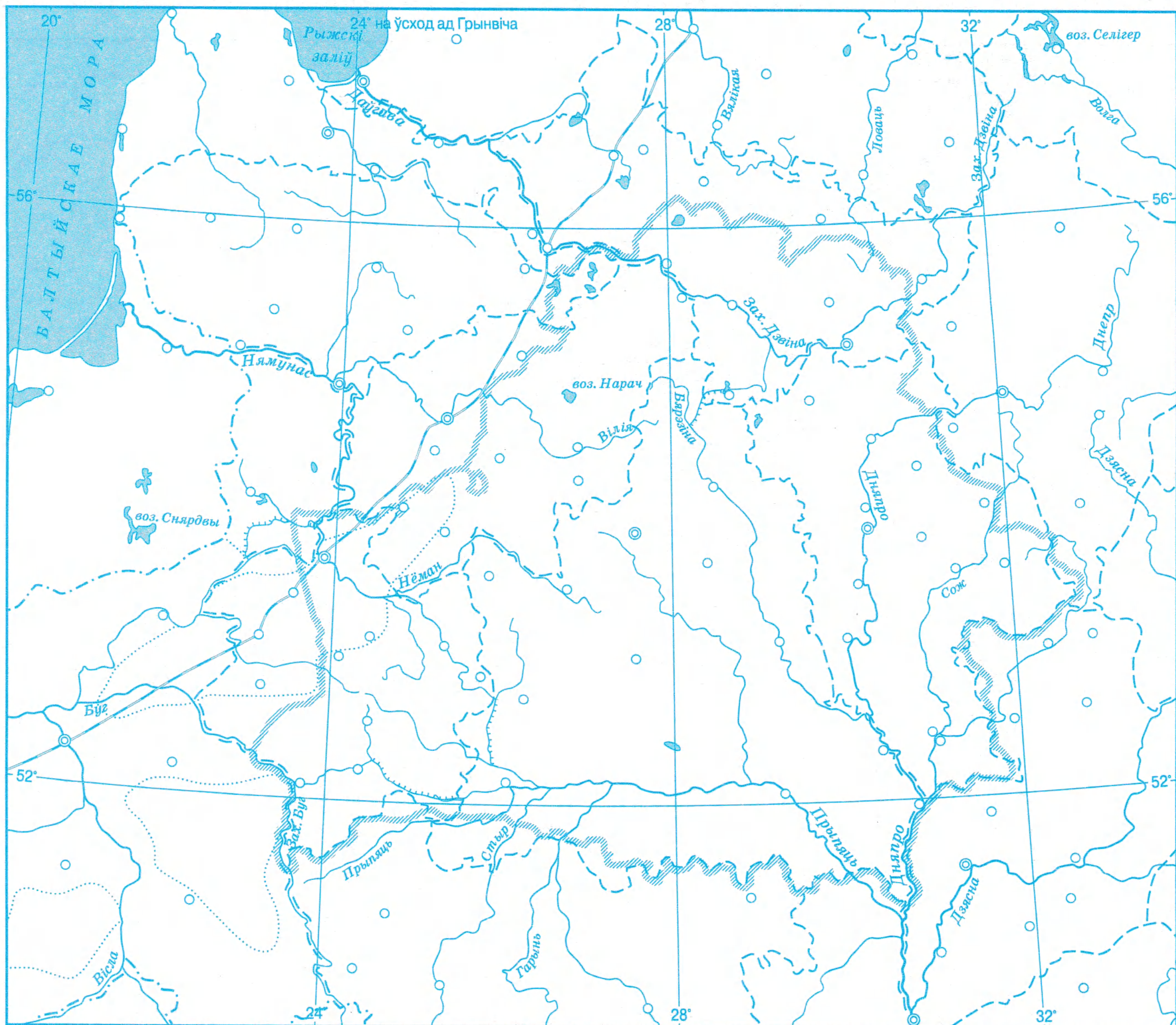

Маштаб 1:6 000 000

Адзначце і падпішыце:

1. Сіняй рысай – мяжу тэрыторый, дзе паводле закону ад 16.V 1867 г. дзяржаўныя сяляне былі пераведзены на абавязковы выкуп (залічваліся ў разрад сялян-уласнікаў).
2. Пазначце рэдкай косай штрыхоўкай беларускія губерні, дзе надзелы былі павялічаны больш за 20 %.
3. Штрыхавымі гарызантальнымі рысамі – тэрыторыі з пераважным захаваннем землекарыстання: а) абшчыннага сялянскага – зялёнымі; б) падворнага – жоўтымі.
4. Рысамі – межы тэрыторый Беларусі, на якія распаўсюджваліся: а) „Вялікарасійскія палажэнні“ першай (нечарназёмнай) паласы – чырвонай; б) „Мясцовыя палажэнні“ для Беларусі і Літвы – зялёнай.
5. Карычневым колерам – тэрыторыі Расійскай імперыі, дзе прыгоннае права было скасавана ў пачатку XIX ст.

Маштаб 1:5 000 000

Адзначце і падпішыце:

1. Фіялетавай штрыхоўкай – тэрыторыі, на якіх паўстанцкія атрады пратрымаліся да 1864 г.
2. Сіняй рысай – мяжу тэрыторый, якія ў час паўстання былі падпарадкаваны віленскаму генерал-губернатару.
3. Зялёнай рысай – населеныя пункты, у якіх былі закрыты навучальныя ўстановы ў сувязі з паўстаннем.
4. Скрыжаванымі мячамі чырвонага колера з датамі – месцы найбольш значных баёў.
5. Сцяжкамі – месцы знаходжання: а) Цэнтральна-га нацыянальнага камітэта – жоўтым; б) Літоўскага правінцыяльнага камітэта – чырвоным.

Адкажыце на пытанні, выканайце заданні:

1. Калі і кім быў выдадзены „Маніфест“ аб абвяшчэнні паўстання? _____

Пазначце на карце чырвонай рамкай горад, дзе гэта адбылося.

2. Калі быў выдадзены маніфест ЛПК аб падтрымцы паўстання, якое пачалося ў Польшчы? _____

Пазначце на карце зялёнай рамкай горад, дзе гэта адбылося.

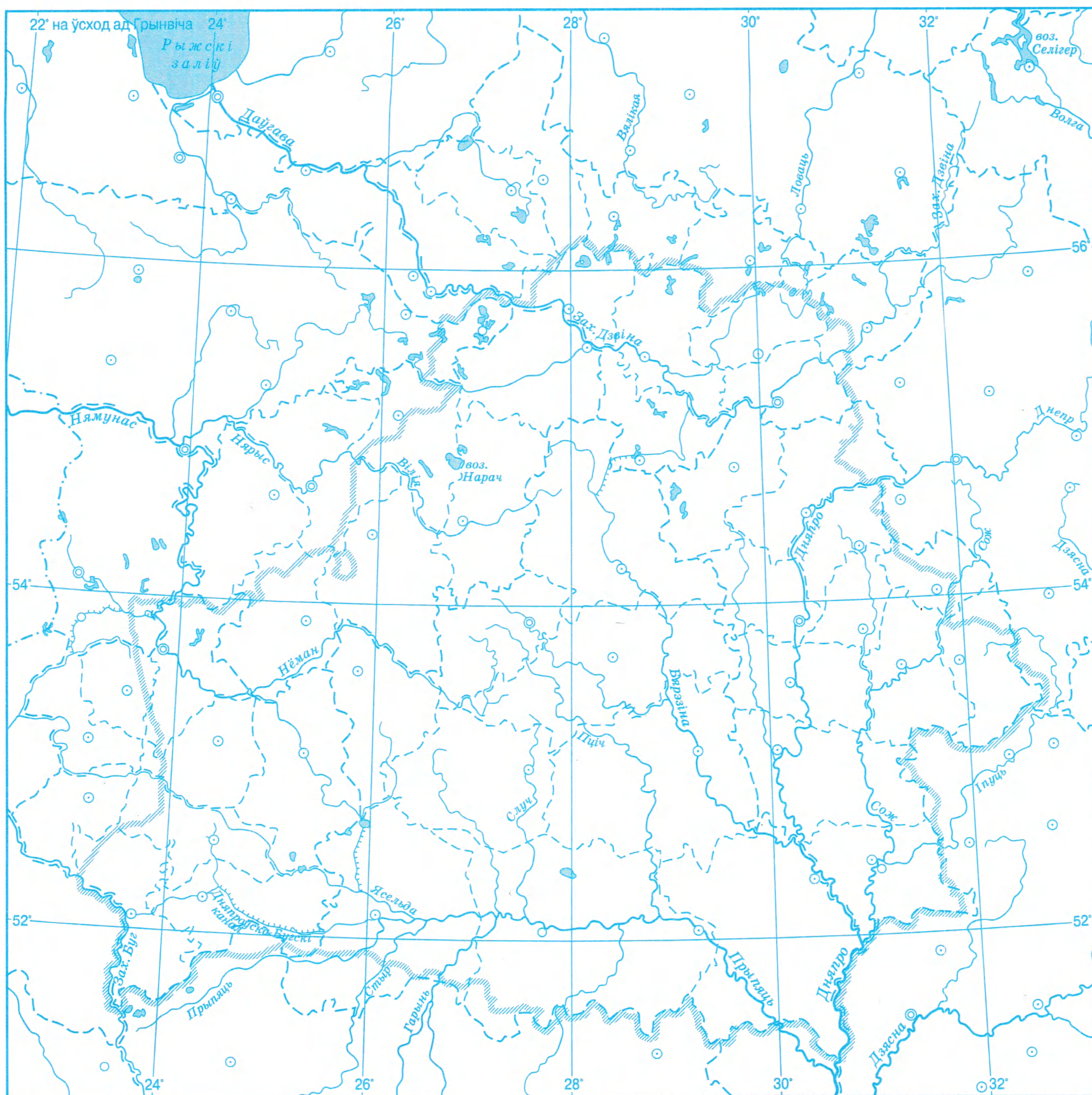
3. Як называлася газета, якую выдаваў К. Каліноўскі з паплечнікамі? _____

Пазначце на карце знакам ☐ месца, дзе быў выдадзены апошні нумар газеты.

4. Пазначце на карце крыжыкам горад, дзе быў пакараны смерцю адзін з кіраўнікоў паўстання К. Каліноўскі? Укажыце дату, калі гэта адбылося. _____

АДМІНІСТРАЦЫЙНА-ТЭРЫТАРЫЯЛЬНЫ ПАДЗЕЛ БЕЛАРУСІ ў другой палове XIX – пачатку XX ст. СТАЛЫПІНСКІЯ РЭФОРМЫ Ў БЕЛАРУСІ

Маштаб 1:4 000 000

Адзначце і падпішыце:

1. Рысамі – межы генерал-губернатарстваў: а) Віленскага, Ковенскага і Гродзенскага – зялёнай; б) усходнюю мяжу Варшаўскага – чырвонай.
2. Кружочкамі – цэнтры генерал-губернатарстваў і ваеннага губернатарства: а) Віленскага, Ковенскага і Гродзенскага – зялёным; б) Мінскага – сінім; в) Прыбалтыйскага часовага – чырвоным.
3. Тэрыторыі беларускіх губерняў, у якіх доля сялянскіх гаспадарак, што выйшлі з абшчыны і перасяліліся на хутары і адрубы ў 1907–1915 гг., складала 35–50% – жоўтым колерам, 50–65% – блакітным.

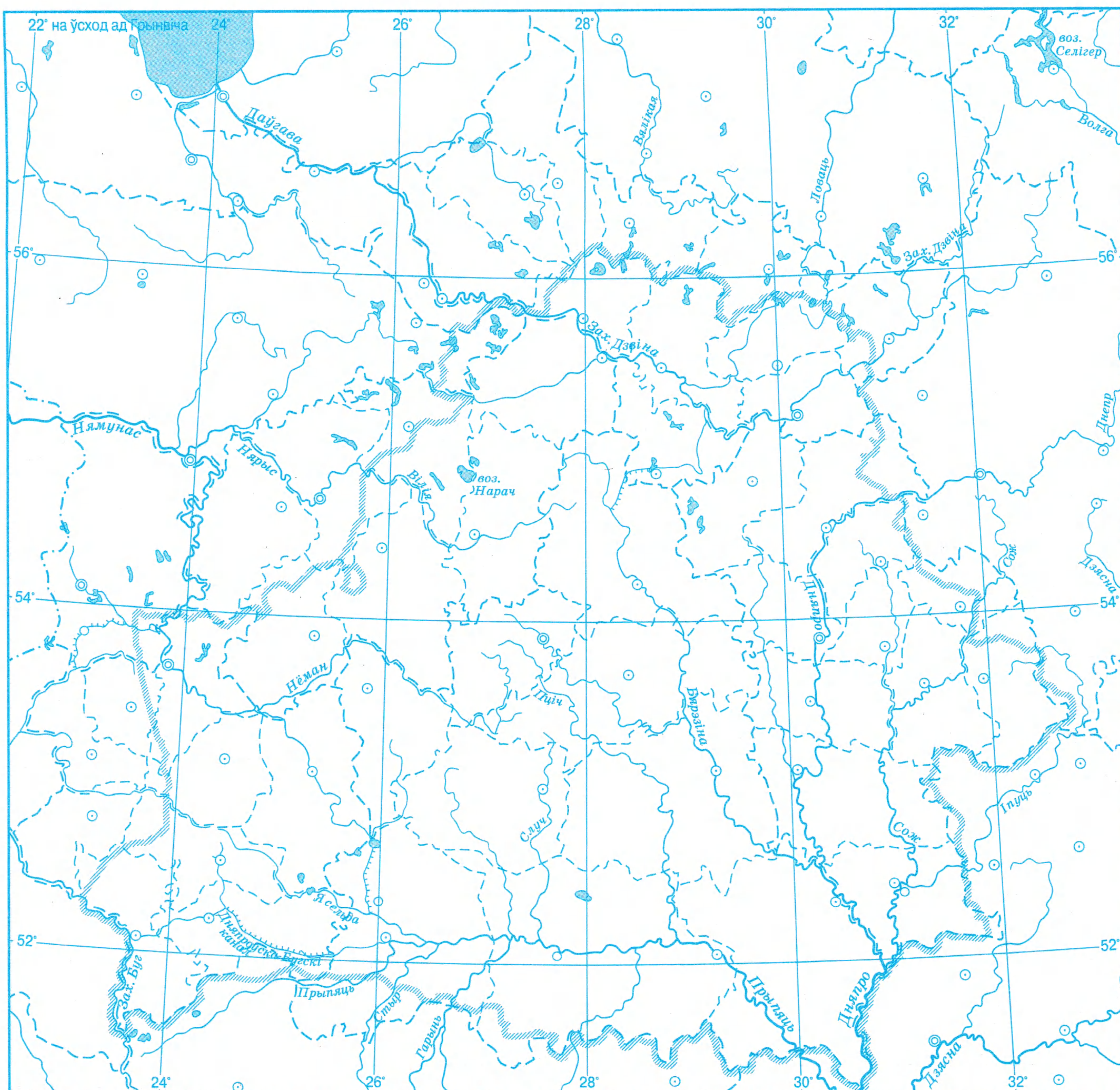
Адкажыце на пытанні, выканайце заданні:

1. Напішыце, калі былі скасаваны генерал-губернатарствы:
а) Віцебскае, Магілёўскае і Смаленскае? _____
б) Віленскае, Ковенскае і Гродзенскае? _____
2. Калі і ў якіх беларускіх губернях былі ўведзены земствы? _____

Пазначце на карце гэтыя тэрыторыі кропкамі.

РАЗВІЦЦЁ СЕЛЬСКОЙ ГАСПАДАРКІ БЕЛАРУСІ І СЯЛЯНСКІ РУХ У ПАРЭФОРМЕННЫ ПЕРЫЯД (60–90-я гг. XIX ст.)

Маштаб 1:4 000 000

Адзначце і падпішыце:

- Штрыхоўкай – раёны з перавагай: а) капіталістичнай сістэмы ў памешчыцкіх гаспадарках – чырвонай; б) адпрацаванай сістэмы ў памешчыцкіх гаспадарках – зялёнай; в) са змешанай сістэмай арганізацыі працы – сіняй.
- Маленькімі крыжыкамі – паветы беларускіх губерняў, дзе адбыліся сялянскія выступленні, задушаныя з дапамогай войскаў.
- Датамі – паветы, у якіх назіраліся найбольш масавыя сялянскія выступленні.
- Спецыяльнымі значкамі – рэгіёны з пераважнай спецыялізацыяй сельскай гаспадаркі па вырошчванні: а) бульбы; б) канпель; в) ільну; г) па жывёлагадоўлі.

Адкажыце на пытанні, выканайце заданні:

- У якой з беларускіх губерняў у 1887 г. ворных зямель было больш, чым у іншых губернях?

Пазначце назву губерні фіялетавым колерам.

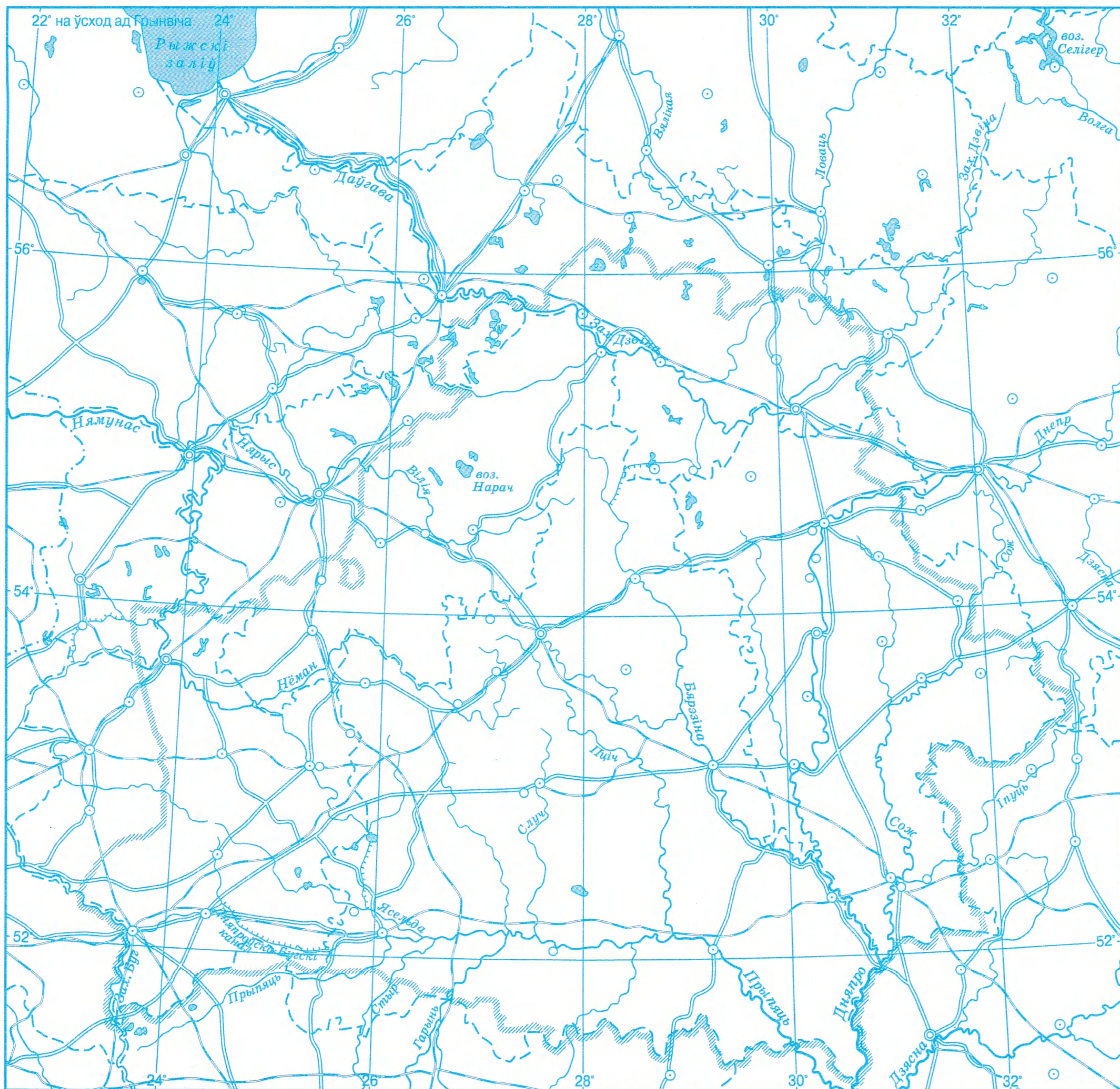
- У якой з беларускіх губерняў у 1887 г. лясных угоддзяў было больш, чым у іншых губернях?

Пазначце назву губерні блакітным колерам.

- У якой з беларускіх губерняў у 1887 г. сенажацей было больш, чым у іншых губернях?

Пазначце назву губерні жоўтым колерам.

Маштаб 1:4 000 000

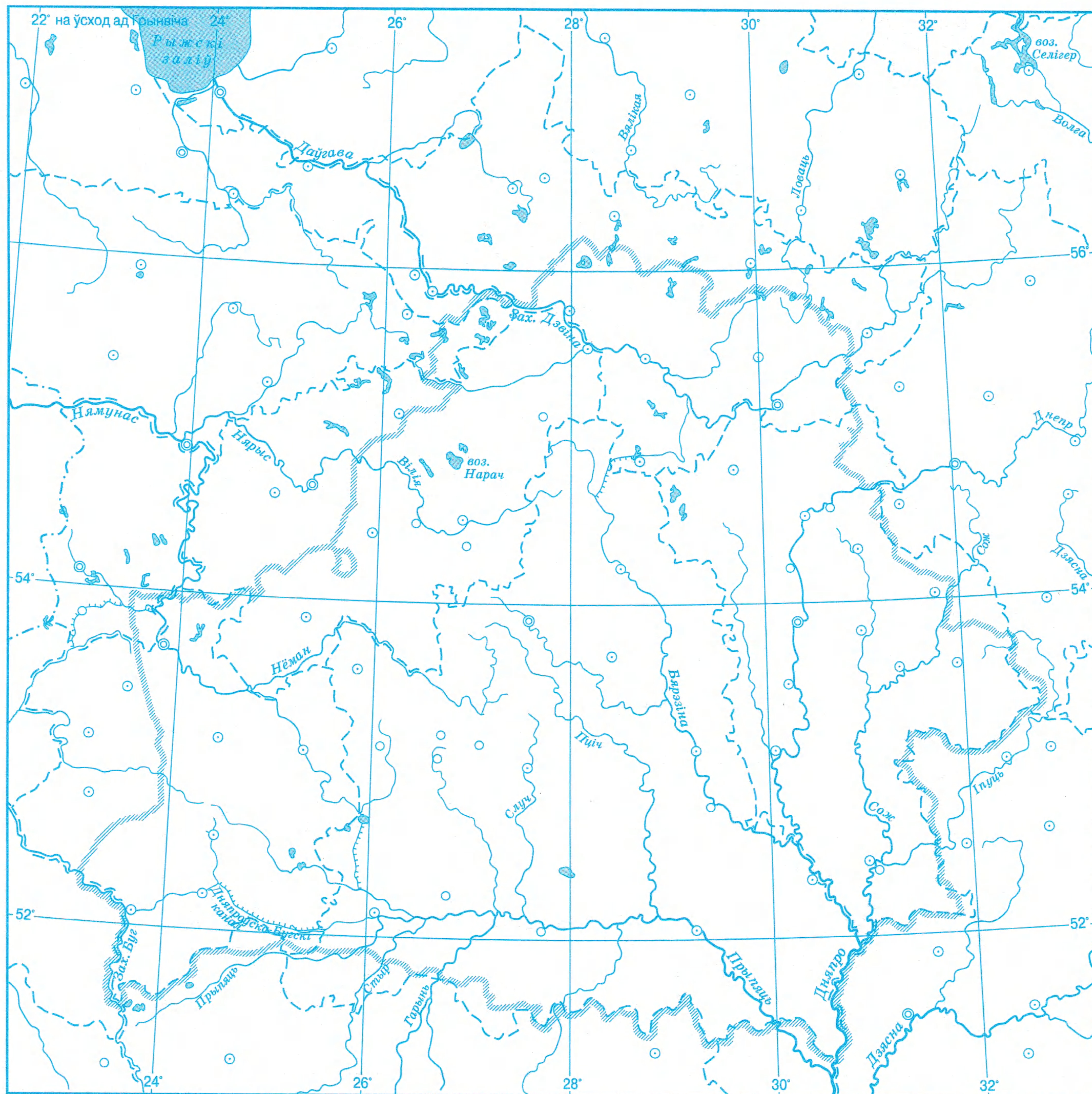
Адзначце і падпішыце:

1. Зялёнымі кружочкамі – населеныя пункты, якія з'яўляліся цэнтрамі дробнатаварнай (рамеснай) і мануфактурнай вытворчасці.
2. Квадрацікамі з літарай Б – гарады, дзе былі адкрыты банкаўскія ўстановы.
3. Спецыяльнымі знакамі – гарады, дзе працавалі:
а) тытунёвая фабрыка – ромбікам; б) алоўкавая фабрыка – трохвугольнікам; в) суднабудаўнічы завод – караблікам; г) папяровыя фабрыкі – крыжыкамі.

4. Чырвонай рысай – гарады, у якіх адбыліся палітычныя выступленні рабочых.
5. Сінімі зоркамі – населеныя пункты Беларусі, у якіх адбыліся буйныя хваляванні рабочых у час будаўніцтва чыгунак.
6. Чырвоным колерам – назвы населеных пунктаў Беларусі, у якіх адбыліся стачкі ў 1876–1900 гг.

ГРАМАДСКІ РУХ У БЕЛАРУСІ ў другой палове XIX ст.

Маштаб 1:4 000 000

Адзначце і падпішыце:

1. Зялёнымі значкамі – населеныя пункты, дзе былі заснаваны: а) асветніцкі гурток братоў А. І. і П. І. Луцкевічаў – трохвугольнікам; б) Беларуска-сацыялістычная грамада – сцяжком.
2. Жоўтым сцяжком – населены пункт, дзе быў створаны Бунд.
3. Чырвоным сцяжком з датай – месца правядзення I-га з'езда РСДРП.

4. Аранжавымі трохвугольнікамі – населеныя пункты, дзе існавалі народніцкія гурткі ў 1870-я гг.
5. Чырвонымі трохвугольнікамі – населеныя пункты, дзе існавалі гурткі сацыял-рэвалюцыянераў (эсэраў).
6. Датай – горад, у якім была ўтворана першая нацыянальная палітычная партыя.

Маштаб 1:4 000 000

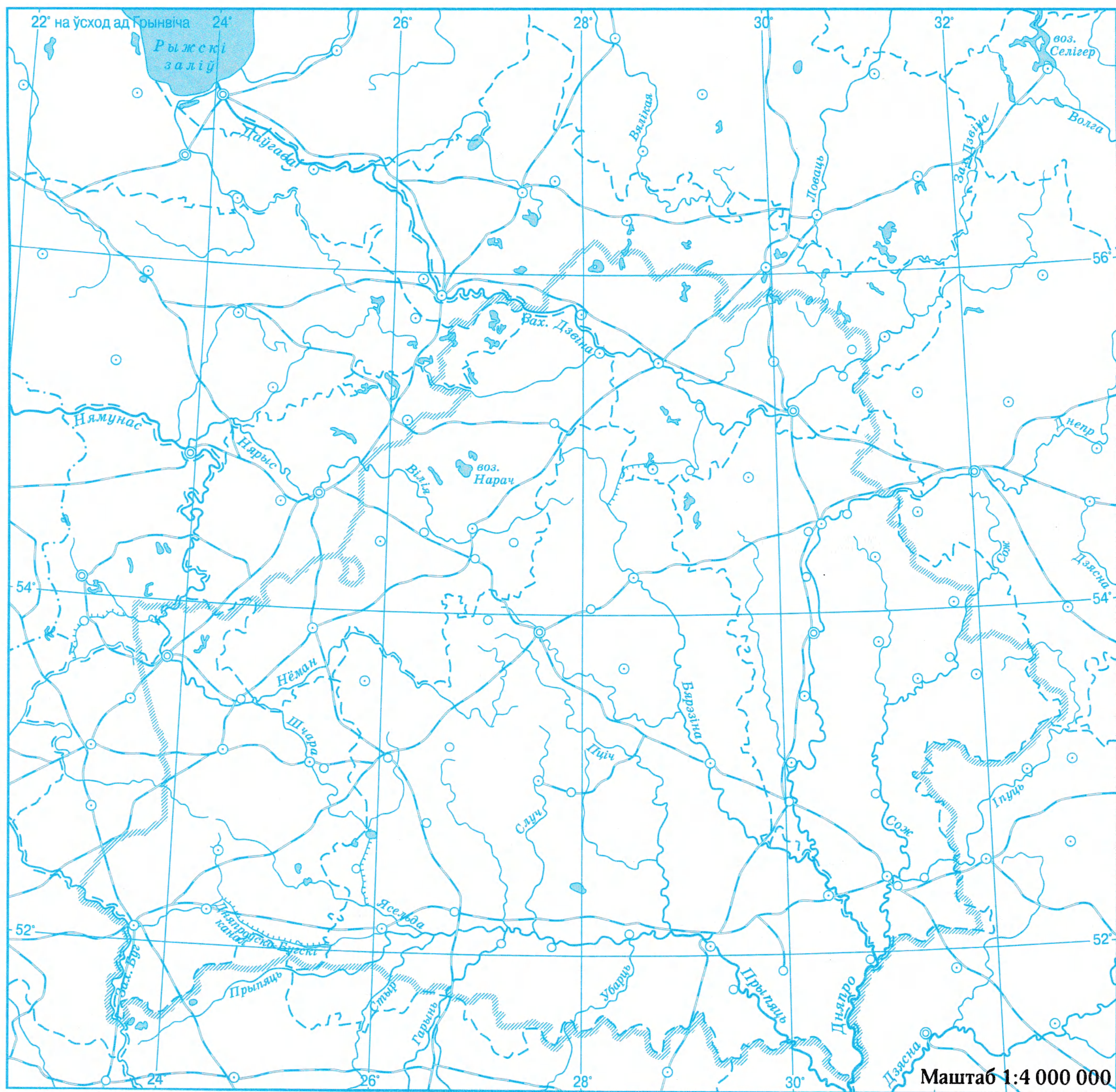
Адзначце і падпішыце:

1. Сцягамі – гарады, ахопленыя: а) Кастрычніцкай усерасійскай палітычнай стачкай 1905 г. – жоўтым; б) Снежаньскай усерасійскай палітычнай стачкай 1905 г. – фіялетавым.
2. Чырвоным кружком з выявай вінтоўкі – населеныя пункты, дзе адбыліся выступленні салдат.
3. Перакрыжаваным чорным кружком – населеныя пункты, дзе адбыліся расстрэлы дэманстрацый і ўзброеныя сутыкненні працоўных з паліцыяй і войскамі.
4. Маленькімі крыжыкамі – паветы, у якіх адбываліся сутыкненні сялян з паліцыяй.

5. Сінімі значкамі – населеныя пункты, дзе дзейнічалі арганізацыі ліберальных партый: а) Саюз 17 кастрычніка – ромбікамі; б) партыі кадэтаў – трохвугольнікамі; в) Канстытуцыйна-каталіцкая партыя Літвы і Беларусі – квадрацікам.
6. Карычневай рысай – населены пункт, у якім адбыўся нелегальны з'езд настаўнікаў Мінскай губерні.
7. Чорнай рысай – гарады, у якіх у час рэвалюцыі адбыліся яўрэйскія пагромы.

**ПРАМЫСЛОВАСЦЬ І ГАРАДЫ БЕЛАРУСІ ў пачатку XX ст.
ШЛЯХІ ЗНОСІН БЕЛАРУСІ ў другой палове XIX – пачатку XX ст.**

Адзначце і падпішыце:

1. Лічбамі з назвамі – чыгункі, якія былі пабудаваны ў:
  - а) 1870-я гг. – чырвонай 1;
  - б) 1880-я гг. – зялёнай 2;
  - в) 1890-я гг. – жоўтай 3;
  - г) 1900-я гг. – карычневай 4;
  - д) 1910-я гг. – фіялетавай 5.
2. Блакітнай рысай – асноўныя водныя шляхі.
3. Якарам у кружочку – рачныя парты і прыстані.
4. Рысай – гарады, у якіх на 1897 г. пражывала:
  - а) больш за 100 тыс. чалавек – чырвонай;
  - б) ад 50 тыс. да 100 тыс. чалавек – чорнай.

Адкажыце на пытанні, выканайце заданні:

1. У якіх населеных пунктах Беларусі ў структуры прамысловасці пераважалі галіны:
  - а) дрэваапрацоўчая? _____

Пазначце іх на карце зялёным кружком.

- б) металаапрацоўчая? _____

Пазначце іх на карце чырвоным кружком.

- в) шкляная? _____

Пазначце іх на карце фіялетавым кружком.

- г) гарбарная? _____

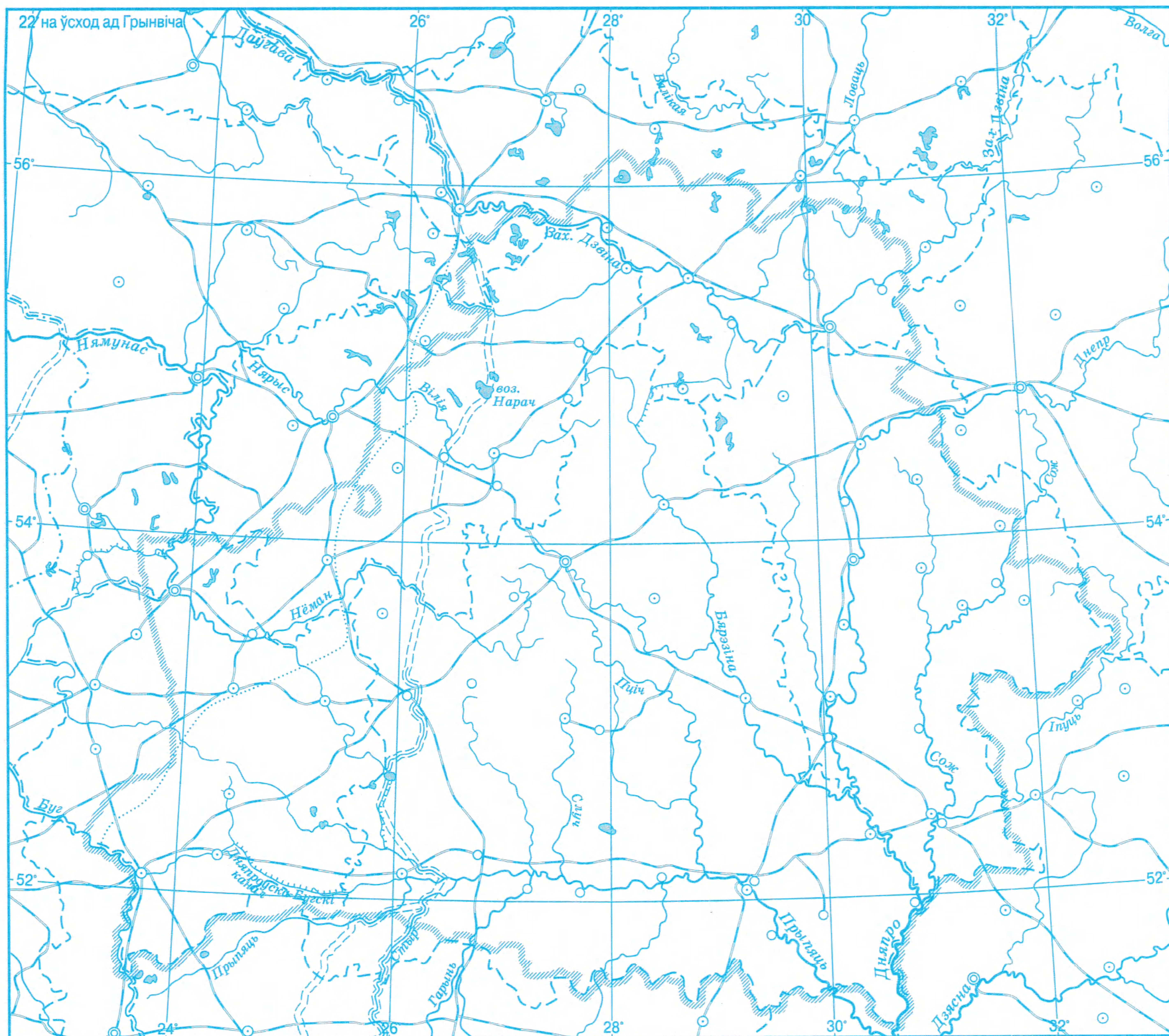
Пазначце іх на карце карычневым кружком.

2. У якіх населеных пунктах Беларусі існавалі буйнейшыя папяровыя фабрыкі? _____

Падкрэсліце іх на карце сіняй рысай.

ПЕРШАЯ СУСВЕТНАЯ ВАЙНА НА БЕЛАРУСКИХ ЗЕМЛЯХ (1914–1917 гг.). ЛЮТАЎСКАЯ РЭВАЛЮЦЫЯ 1917 г. У БЕЛАРУСІ

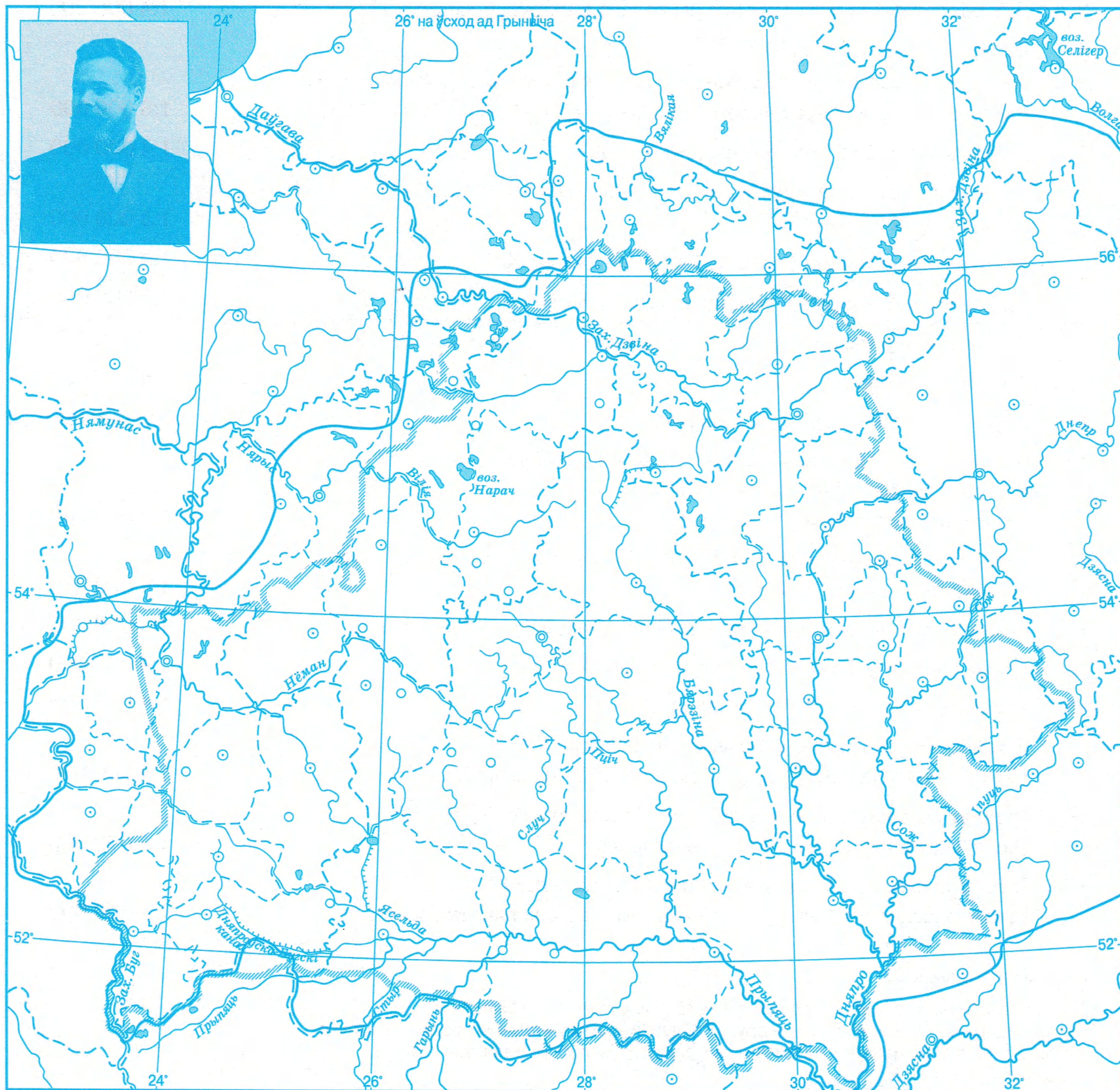
Маштаб 1:4 000 000

Адзначце і падпішыце:

1. Чырвонымі рысамі – лініі фронту: а) у канцы 1915 г. – суцэльнай; б) якая стабілізавалася ў канцы 1916 г. – пункцірнай.
2. Штрыхоўкай жоўтага колеру – тэрыторыю Расійскай імперыі, якая была акупіравана германска-аўстрыйскімі войскамі ў 1915 г.
3. Стрэлкамі – напрамкі дзейнасці войскаў у час Свянцянскага прарыву 1915 г.: а) германскіх – сінімі; б) расійскіх – чырвонымі.
4. Стрэлкамі – месцы правядзення вайсковых аперацый расійскіх войскаў: а) Нарачанскай аперацыі 1916 г. – жоўтымі; б) Баранавіцкай аперацыі 1916 г. – карычневымі; в) ліпеньскага наступлення 1917 г. – зялёнымі.
5. Чырвонымі рысамі – назвы гарадоў Беларусі, з якіх была праведзена эвакуацыя прамысловасці, стрэлкамі – накірункі эвакуацыі насельніцтва.
6. Сцяжкамі – населеныя пункты, дзе знаходзіліся: а) Стаўка Вярхоўнага галоўнакамандуючага расійскай арміяй – белым з літарай С і з датай; б) штабы расійскага Заходняга і Паўночнага фронтоў – белымі з літарамі ЗФ і ПФ; в) штаб германскага Усходняга фронту – карычневым з літарамі УФ.
7. Падкрэсліце на карце чорнымі рысамі населеныя пункты, у якіх былі створаны першыя Саветы рабочых і салдацкіх дэпутатаў.
8. Пазначце на карце чорнымі стрэлкамі напрамкі руху карнілаўскіх войскаў і крыжыкамі – месцы іх раззбраення.

**КУЛЬТУРА БЕЛАРУСІ ў другой палове XIX – пачатку XX ст.
МЕЖЫ РАССЯЛЕННЯ БЕЛАРУСАЎ. БЕЛАРУСКІЯ ГАВОРКІ пачатку XX ст.**

Маштаб 1:4 000 000

Адзначце і падпішыце:

1. Сіняй рысай – мяжу Віленскай навучальнай акругі з 1864 г.
2. Зялёнымі значкамі – месцы заснавання: а) ама-тарскага тэатра І. Буйніцкага – квадрацікам; б) бе-ларускага музычна-драматычнага гуртка А. Бурбі-са – ромбікам.
3. Чорнай рысай – населеныя пункты, дзе існавалі навуковыя таварыствы.
4. Значкамі – населеныя пункты, дзе існавалі: а) нас-таўніцкія інстытуты – чырвоным квадрацікам; б) настаўніцкія семінарыі – жоўтым кружком; в) ду-хоўныя семінарыі – фіялетавым трохвугольнікам; г) кадэцкі корпус – жоўтым крыжам.

5. Квадрацікам з выявай газеты – населены пункт, у якім ў пачатку XX ст. друкаваліся перыядычныя выданні на беларускай мове.

6. Чырвонай рысай – межы рассялення беларусаў паводле М. Доўнар-Запольскага.

Адкажыце на пытанне:

Назавіце прозвішча беларускага дзеяча, які прадстаўлены на здымку. _____

Як называлася карта, якую ён склаў у 1903 г.? _____

ЗМЕСТ

Старонка

Маштаб

3	Адміністрацыйна-тэрытарыяльны падзел Беларусі ў пачатку XIX ст.	1:4 000 000
4	Беларусь у час вайны 1812 г. Нашэсце напалеонаўскай арміі на Расію (чэрвень—кастрычнік 1812 г.) Выгнанне напалеонаўскай арміі з Расіі (кастрычнік—снежань 1812 г.)	1:8 000 000
5	Падзеі вайны 1812 г. на беларускіх землях	1:4 000 000
6	Грамадска-палітычны рух у 20—50-я гады XIX ст. Паўстанне 1830—1831 гг. на тэрыторыі Беларусі	1:5 000 000
7	Эканамічнае развіццё Беларусі ў першай палове XIX ст.	1:4 000 000
8	Шляхі зносін Беларусі ў першай палове XIX ст.	1:5 000 000
9	Адукацыя, мастацтва і архітэктура Беларусі ў першай палове XIX ст.	1:4 000 000
10	Адмена прыгоннага права	1:6 000 000
11	Паўстанне 1863—1864 гг. у Беларусі	1:5 000 000
12	Адміністрацыйна-тэрытарыяльны падзел Беларусі ў другой палове XIX — пачатку XX ст. Сталыпінскія рэформы ў Беларусі	1:4 000 000
13	Развіццё сельскай гаспадаркі Беларусі і сялянскі рух у парэформенны перыяд (60—90-я гг. XIX ст.)	1:4 000 000
14	Развіццё прамысловасці і рабочы рух у Беларусі (1861—1900 гг.)	1:4 000 000
15	Грамадскі рух у Беларусі ў другой палове XIX ст.	1:4 000 000
16	Рэвалюцыя 1905—1907 гг. у Беларусі	1:4 000 000
17	Прамысловасць і гарады Беларусі ў пачатку XX ст. Шляхі зносін Беларусі ў другой палове XIX — пачатку XX ст.	1:4 000 000
18	Першая сусветная вайна на беларускіх землях (1914—1917 гг.). Лютаўская рэвалюцыя 1917 г. у Беларусі	1:4 000 000
19	Культура Беларусі ў другой палове XIX — пачатку XX ст. Межы рассялення беларусаў. Беларускія гаворкі пачатку XX ст.	1:4 000 000

Вучэбнае выданне

Змест і практычныя заданні распрацавалі: А. М. Лукашэвіч, А. Г. Каханоўскі
Карты складзены і падрыхтаваны да друку Рэспубліканскім унітарным прадпрыемствам „Белкартаграфія“ Дзяржаўнага камітэта па маёмасці Рэспублікі Беларусь у 2007 г.,
выпраўлены ў 2016 г.

Рэдактары: Г. С. Малышава, Л. А. Чарнышова
Тэхнічны рэдактар Н. М. Шэвель

Падпісана да друку 07.07.2016.
Фармат паперы 62x88¹/₈.
Друк. арк. 2,5. Ум. друк. арк. 2,53.
Тыраж 20 000 экз. Заказ № 16/150

Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства „Белкартаграфія“.
Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца,
вытворцы, распаўсюджвальніка друкаваных выданняў
№ 1/30 ад 19.08.2013.
Пр. Машэрава, 17А, 220029, Мінск.
Тэл./факс: (017) 284-71-59, 334-81-54.
www.belkarta.by
www.belkartография.бел
E-mail: belkartograf@yandex.by

Аддрукавана СП „Паліграфхаўз“ ТАА.
Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца,
вытворцы, распаўсюджвальніка друкаваных выданняў
№ 2/77 ад 19.03.2014.
Вул. Якубоўскага, 51, 220018, Мінск.

© Геаграфічная аснова. Дзяржаўны камітэт па маёмасці
Рэспублікі Беларусь, 2016
© РУП „Белкартаграфія“, 2016

ISBN 978-985-508-364-2

Зняцце копій, тыражаванне і выкарыстанне ў якасці асновы
для стварэння картаграфічных выданняў дапускаецца толькі
з дазволу Дзяржаўнага камітэта па маёмасці Рэспублікі Беларусь
і РУП „Белкартаграфія“